

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9CdoPr/13/2024
Identifikačné číslo spisu:	3522203578
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3522203578.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja, Trenčín, Brnianska 1997/3, IČO: 37 915 568, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Marek Doktor, s. r. o., Trenčín, Legionárska 7735/31B, proti žalovanému T.. V. Z., narodenému XX. G. XXXX, U., A. XXX/.XX, zastúpenému advokátkou Mgr. et. Mgr. Líviou Šouc Kostovou, Žiar nad Hronom, Pod Donátom 5, o zaplatenie 6.995,55 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín sp. zn. NM-10Cpr/38/2022, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 7. augusta 2024 sp. zn. 19CoPr/9/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. októbra 2023 sp. zn. NM-10Cpr/38/2022 uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 6.995,55 eura s úrokom z omeškania 5 % ročne od 8. 1. 2022 do zaplatenia a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dospel k záveru, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, získané bez právneho dôvodu podľa § 222 ods. 1 Zákonníka práce (zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, ďalej aj „ZP“). Po vykonanom dokazovaní konštatoval, že žalovaný musel vedieť, že došlo na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne, keď mu bola na jeho účet pripísaná suma, ktorá bola v súdom schválenom zmieri (sp. zn. 10CoPr/24/2019) vyčíslená v sume brutto, a to s poukazom na doručenú výplatnú pásku žalovanému, z ktorej bolo zrejmé, aká suma má byť žalovanému vyplatená na účet netto s tým, že rozdiel sumy brutto a netto predstavuje odvody daní a poisťných plnení, ktoré je za zamestnanca povinný odvádzať zamestnávateľ. Súd prvej inštancie sa vysporiadal so vznesenou námietkou pasívnej vecnej legitímácie poukazom na skutočnosť, že zamestnanec nie je povinný sám odvádzať zo svojej mzdy daň a plniť odvodové povinnosti.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom zo 7. augusta 2024 sp. zn. 19CoPr/9/2023 rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Vo

vzťahu k uplatneným odvolacím námietkam žalovaného konštatoval, že súd prvej inštancie skúmal pasívnu vecnú legitímáciu s poukazom na žalovaným vznesenú námietku jej nedostatku a stotožnil sa so záverom o jej neopodstatnenosti. Uvedená námietka nie je skutkovým tvrdením, ktoré by mal žalobca popierať zmysle § 150 a § 151 CSP, pretože je právnym posúdením, či s ohľadom na zistený skutkový stav sú strany sporu nositeľmi práv a povinností vo sfére hmotného práva. Na účet žalovaného mala byť správne pripísaná suma 18.204,45 eura, ktorá skutočnosť bola žalovanému zrejmá z doručenej výplatnej pásky dňa 30. 6. 2021, pričom rozdiel v týchto sumách predstavoval súčet daní a poistných plnení viažucich sa ku mzde zamestnanca, ktorú bola žalobkyňa ako zamestnávateľ povinná za žalovaného ako zamestnanca odvieť.

2.1. Odvolací súd uviedol, že hoci žalovaný správne poukázal, že právna úprava bezdôvodného obohatenia má vo vzťahu k právnej úprave zodpovednosti za škodu subsidiárny povahu (ustanovenia Zákonníka práce o bezdôvodnom obohatení sa použijú vtedy, keď nie je možné založiť konkrétny druh zodpovednosti za škodu, keďže účelom bezdôvodného obohatenia je postihnúť všetky také prípady, ktorých vyrovnanie neumožňujú iné ustanovenia, upravujúce jednotlivé právne vzťahy), ustanovenia o bezdôvodnom obohatení sa použijú v prípade nemožnosti založenia zodpovednosti za škodu, a to vo vzťahu k rovnakému subjektu (osobe u ktorej nemožno založiť konkrétny druh zodpovednosti za škodu, ale je možné u nej zistiť bezdôvodné obohatenie), nie však voči rôznym subjektom, ako sa domnieval žalovaný. V konaní nebolo stranami ani tvrdené, že uplatňovaný nárok mal by predstavovať nárok na náhradu škody žalobkyne voči žalovanému.

2.2. Odvolací súd zhodne so záverom súdu prvej inštancie považoval za účelové tvrdenie žalovaného o chýbajúcej vôli uzavrieť zmier z titulu náhrady mzdy (súd poukázal na žalovaným podanú žalobu, ktorou sa v zastúpení advokátkou domáhal náhrady mzdy, na jej doplnenie o vyčíslenie uplatňovanej náhrady mzdy, ako aj na zmier uzavretý žalovaným, v navrhnutom znení, ktorým sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť žalovanému sumu 25.200 eur brutto z titulu pracovnej zmluvy zo dňa 15. 12. 2014, čím sú vysporiadané všetky práva a povinnosti týkajúce sa pracovnej zmluvy a nároky s ňou súvisiace). Všetky uvedené kroky svedčili o vôli žalovaného získať od žalobkyne plnenie titulom náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, ktorá bola v dohodnutom zmiere vyčíslená brutto (hrubý príjem bez zrážok). Odvolací súd doplnil, že v zmysle § 141 ods. 7 Zákonníka práce sa náhrada mzdy poskytuje v sume priemerného zárobku zamestnanca, ktorý je definovaný v § 134 Zákonníka práce a zisťuje sa zo mzdy zúčtovanej zamestnancovi na výplatu v rozhodnom období a z obdobia odpracovaného zamestnancom v rozhodnej dobe. Z takto vyčíslenej náhrady mzdy (brutto) zamestnávateľ zraží zamestnancovi preddavky na daň z príjmu, preddavok na zdravotné poistenie a odvedie poistné na sociálne poistenie. Následne po uvedených zrážkach vyplátí zamestnancovi náhradu mzdu netto (čistý príjem). Žalovaný v spore netvrdil, že by za žalobkyňu splnil jej odvodovú povinnosť.

2.3. Odvolací súd poukázal na ustanovenie § 222 ods. 6 Zákonníka práce, z ktorého vyplýva povinnosť zamestnanca vrátiť zamestnávateľovi neprávom vyplatenú sumu preddavku na daň, preddavku na zdravotné poistenie a poistné na sociálne poistenie len vtedy, ak zamestnanec vedel alebo musel z okolností predpokladať, že zamestnávateľom poukázaná náhrada mzdy v sebe zahŕňa aj tieto náklady, pričom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje zamestnávateľa. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie argumentoval dorúčením výplatnej pásky žalovanému dňa 30. 6. 2021, z ktorej vyplývalo, že čistá mzda, ktorá mala byť žalovanému vyplatená na účet, predstavovala sumu 18.204,45 eura, hrubá mzda bola vo výške 25.200 eur a vyčíslená bola tiež výška odvodov a daňovej povinnosti. Žalovaný mal preto vedomosť o tom, aká suma mu mala byť žalobkyňou vyplatená. Bez právneho dôvodu tak prijal vyššiu sumu o 6.995,55 eura, ktorú odmietol vrátiť. Uvedený záver podporili aj okolnosti týkajúce sa vzdelania a odbornej praxe žalovaného (zamestnaného u žalobcu od roku 2014 ako majster strediska, so započítanou praxou 32 rokov, s vysokoškolským vzdelaním a do pracovnej náplne žalovaného patrilo aj vyhotovovanie podkladov pre zúčtovanie miezd). Rozhodnutie o náhrade trov odvolacieho konania bolo odôvodnené zásadou úspechu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Navrhoval, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaným tvrdené procesné pochybenie odvolacieho súdu malo spočívať v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva,

Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR. Konkrétne dovolateľ vytýkal nesprávne právne posúdenie otázky pasívnej vecnej legitímácie v danom spore, najmä z dôvodu, že v dôsledku porušenia povinnosti zamestnanca žalobkyne došlo k vzniku nároku na náhradu škody, nie k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (tvrdenie podporil označením rozhodnutia Najvyššieho súdu SR Cpj 34/1974, v zmysle ktorého § 143 ZP o neoprávnenom majetkovom prospechu možno aplikovať len vtedy, ak konkrétny právny vzťah nie je upravený inak, pričom úprava neoprávneného majetkového prospechu v § 243 ods. 2 Zákonníka práce má užší rozsah než úprava v § 451 až § 459 Občianskeho zákonníka). Žalobkyňa tvrdenie žalovaného žiadnym spôsobom nepoprela, k námietke sa vyjadriť odmietla. Nespochybnila ani skutkové tvrdenia žalovaného, majúce za následok uplatnenie tejto námietky. Rozhodnutím súdov nižšej inštancie došlo preto podľa názoru dovolateľa k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to porušením rovnosti strán v konaní, ako i porušením práva na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, keďže súdy nerešpektovali kogentné ustanovenia Civilného sporového poriadku, v dôsledku čoho suplovali procesnú aktivitu žalobkyne, hoci tzv. slabšou stranou v spore je žalovaný.

3.1. Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia nie je dovolateľovi zrejmé, akým spôsobom dospel odvolací súd k zisteniam smerujúcim k záveru, že žalovaný vedel alebo musel z okolností predpokladať, že ide o sumy vyplatené omylom. Ak súdy nižšej inštancie poukazovali na uznesenie o zmieri, žalovaný zdôraznil jeho výrokovú časť, obsahujúcu výšku peňažnej sumy, ktorú sa zaviazala žalobkyňa vyplatiť (25.200 eur brutto). Žalovaný s poukazom na gramatický výklad argumentoval, že žalobkyňa prevzala záväzok uhradiť celú dohodnutú sumu, bez zrážok (t. j. brutto). Súdy nižšej inštancie tak nedostatočným spôsobom skúmali vôľu žalovaného pri uzavretí zmiernu. Podľa žalovaného skutočnosť, že má vysokoškolské vzdelanie nemá výpovednú hodnotu vo vzťahu k tomu, aká bola jeho vôľa pri uzatváraní zmiernu. Žalovaný potvrdil, že jednou z jeho pracovných činností malo byť vyhotovovanie podkladov pre zúčtovanie miezd, túto činnosť však nikdy nevykonával. Za neudržateľný preto označil žalovaný záver o jeho nedobromyseľnosti. Obsahom zmiernu sa riadila aj účtovníčka žalobkyne, vzhľadom na uhradenú sumu bez zrážok. Dovolateľ v závere dovolania navrhol odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, s poukazom na svoj jediný príjem zo závislej práce.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietol. Dovolanie sa prevažne týka nesprávneho právneho posúdenia, ale nie nesprávneho procesného postupu súdu, hoci žalovaný označil ako dovolací dôvod § 420 písm. f) CSP. Žalovaný nekonkretizoval v čom bolo rozhodnutie súdu nepredvídateľné, nepoukázal na iné rozhodnutia v obdobných prípadoch a nešpecifikoval ani porušenie rovnosti strán sporu. Odlišné právne posúdenie veci súdmi a žalovaným nezakladá porušenie rovnosti strán v konaní. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia a svojvoľný postup súdu žalovaný vzhliada v nesprávnom právnom posúdení, resp. v odlišnom právnom posúdení veci súdom a žalovaným. Gramatickým výkladom dohodnutého a schváleného zmiernu možno dospieť k záveru, že žalobkyňa mala žalovanému uhradiť sumu zníženú o odvody. Odvolací súd sa podľa žalobkyne náležite vysporiadal i s otázkou dobromyseľnosti žalovaného, ktorému bola doručená výplatná páska, musel preto vedieť, že poukázaná suma mu nepatrí. Tvrdenie žalovaného, že nie je účtovník a nevykonával činnosť, ktorú mal v náplni práce, je novým skutkovým tvrdením, na ktoré dovolací súd nemôže prihliadať (§ 435 CSP).

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), po preskúmaní zákonom predpísaných náležitostí dovolania (§ 428 CSP) a splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu

spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP.

10. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Porušenie práva na spravodlivý proces opieral o tvrdenie, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené. Dovolací súd preto prostredníctvom uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k dovolaťom namietanej procesnej vade, ale túto v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

11. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, že došlo až k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia, nie je významný subjektívny názor dovolaťa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017).

13. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

13.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

13.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak súčasne znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom

svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13.3. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je i právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Len náležité odôvodnené súdne rozhodnutie sa stáva interpretačným nástrojom súdnej autority k zabezpečeniu spravodlivosti.

15. Podľa ústavného súdu zjavná neodôvodnenosť (arbitrárnosť) rozhodnutia všeobecného súdu je najčastejšie daná rozporom súvislosti právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov, s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky musia pritom dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

16. Dovolací súd nezistil, že by v posudzovanej veci išlo o prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalovaného, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalovaného.

17. Dovolateľ za nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu považoval právne posúdenie pasívnej vecnej legitímácie v spore, najmä nepopretie ním vznesenej námietky nedostatku pasívnej vecnej legitímácie protistranou. V odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, podľa názoru žalovaného, chýbalo tiež zdôvodnenie záveru o vedomosti žalovaného, že ide o sumu vyplatenú omylom.

18. Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd sa náležite a dôsledne vysporiadal s námietkou žalovaného o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v spore. Vysvetlil, že súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu, i v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania a výsledok tohto skúmania sa prejaví v rozhodnutí vo veci samej. Zistenie nedostatku vecnej legitímácie vedie vždy k zamietnutiu žaloby. Posúdenie danosti vecnej legitímácie strán v konkrétnom spore je závislé od konkrétneho hmotného práva, ktorého aplikácia prichádza do úvahy na dokazovaním zistený, alebo nesporný skutkový stav veci (ods. 15 rozhodnutia odvolacieho súdu).

19. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o neakceptovaní námietky nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, poukazujúc na skutočnosť, že zamestnanec nie je povinný sám odvádzať zo svojej mzdy daň a plniť odvodové povinnosti. Zhodne so súdom prvej inštancie zdôraznil, že námietka nedostatku pasívnej vecnej legitímácie nie je skutkovým tvrdením, ktoré by mal žalobca popierať v zmysle § 150 a § 151 CSP, keďže ide o právne posúdenie, či s ohľadom na zistený skutkový stav sú strany sporu nositeľmi práv a povinností vo sfére hmotného práva. V dôsledku pripísania sumy 25.200 eur na účet žalovaného, sa žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil o sumu 6.995,55 eura, prijatú bez právneho dôvodu, pretože na účet žalovaného mala byť správne pripísaná suma 18.204,45

eura. Uvedená skutočnosť bola žalovanému zrejماً z doručenej výplatnej pásky dňa 30. 6. 2021 a rozdiel v týchto sumách predstavoval súčet daní a poistných plnení, viažucich sa k mzde zamestnanca (ktorú bola žalobkyňa ako zamestnávateľ povinná za žalovaného ako zamestnanca odvieť, porov. ods. 16 rozhodnutia odvolacieho súdu).

20. Odvolací súd ozrejmil, že pri riešení súbehu nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia a na náhradu škody treba vychádzať zo subsidiárnej povahy nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda prednosť má uspokojenie nároku na náhradu škody, a v prípade ak nie sú splnené podmienky voči škodcovi pre dosiahnutie rovnakého uspokojenia z titulu náhrady škody, možno uplatniť voči takejto osobe nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. V spore však nebolo tvrdené, že by uplatňovaný nárok mal predstavovať nárok na náhradu škody žalobkyne voči žalovanému. Odvolací súd preto vyhodnotil ako nedôvodný argument žalovaného, že žalobkyňa si mala prednostne uplatňovať nárok na náhradu škody voči zamestnancovi, ktorý odoslal platbu na účet žalovaného.

21. Opodstatnenou nebola ani námietka dovolateľa o nedostatočnom skúmaní vôle žalovaného pri uzatváraní zmluvy. Odvolací súd sumarizoval, že všetky kroky žalovaného svedčili o jeho vôli získať od žalobkyne plnenie titulom náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, ktorá bola v dohodnutom zmluvnom vyčíslení brutto, t.j. ako hrubý príjem bez zrážok. Poukázal na žalovaným podanú žalobu, ktorou sa v zastúpení advokátkou domáhal priznania náhrady mzdy, jej doplnenie o vyčíslenie uplatňovanej náhrady mzdy a samotný zmier, uzavretý po porade s advokátkou, v ktorom sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť žalovanému sumu 25.200 eur brutto, z titulu pracovnej zmluvy zo dňa 15. 12. 2014 s tým, že strany zhodne vyhlásili, že týmto sú medzi nimi vysporiadané všetky práva a povinnosti týkajúce sa pracovnej zmluvy a nároky s ňou súvisiace. Odvolací súd argumentoval aj ustanovením § 141 ods. 7 Zákonníka práce, v zmysle ktorého sa náhrada mzdy poskytuje v sume priemerného zárobku zamestnanca, ktorý je definovaný v § 134 Zákonníka práce a zisťuje sa zo mzdy zúčtovanej zamestnancovi na výplatu v rozhodujúcom období a z obdobia odpracovaného zamestnancom v rozhodujúcom období. Z takto vyčíslennej náhrady mzdy (brutto) zamestnávateľ následne zrazí zamestnancovi preddavky na daň z príjmu, preddavok na zdravotné poistenie a odvedie poistné na sociálne poistenie, pričom zamestnancovi vyplatí náhradu mzdu po uvedených zrážkach, t.j. netto ako čistý príjem. Nemohol preto obstať ani argument gramatického výkladu výroku o dohodnutom zmluvnom zmiere. Odvolací súd pripomenul, že žalovaný netvrdil, ani nepreukázal, že by za žalobkyňu splnil jej odvodovú povinnosť.

22. Dovolací súd sa nestotožnil s dovolacou námietkou žalovaného o nedostatočnom odôvodnení záveru odvolacieho súdu o preukázaní nedobromyseľnosti žalovaného pri prijatí žalovanej sumy. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, označili za hlavný dôkaz doručení výplatnú pásku žalovanému (dňa 30. 6. 2021), z ktorej jednoznačne vyplývala výška čistej mzdy, ktorá mala byť žalovanému vyplatená na účet t.j. 18.204,45 eura a v ktorej bola uvedená aj hrubá mzda 25.200 eur, ako i výška daňovej povinnosti a odvodov. Žalovaný tak z doručenej výplatnej pásky mal vedomosť o tom, aká suma mu mala byť žalobkyňou vyplatená, v dôsledku čoho bez právneho dôvodu prijal vyššiu sumu o 6.995,55 eura, ktorú odmietol žalobkyňi vrátiť. Uvedený záver podľa odôvodnenia odvolacieho súdu podporovali aj okolnosti týkajúce sa stupňa vzdelania a odbornej praxe žalovaného (ktorý má vysokoškolské vzdelanie, od 15. 12. 2014 u žalobkyne pracoval v pracovnej pozícii majster strediska a jeho pracovná náplň zahŕňala aj vyhotovovanie podkladov pre zúčtovanie miezd). Je potrebné dodať, že skutočnosť či žalovaný reálne aj vykonával označenú pracovnú náplň, na vyššie uvedené závery vplyv nemala.

23. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd nemohol akceptovať námietku dovolateľa o nedostatkoch odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý pri výklade práva oprel svojej úvahy o relevantné právne normy a stranám konania poskytol kvalifikované i presvedčivé odpovede ohľadom rozhodujúcich skutočností v danom spore. Prijaté závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Žalovaný iné procesné vady v dovolaní nekonkretizoval, pričom nenaplnenie predstáv strany konania (aj v sporoch s ochranou slabšej strany sporu), vo vzťahu ku skutkovým a právnym záverom súdu, nemá

za následok porušenie rovnosti strán v konaní, ako ani svojvoľnosť postupu súdu, či nahrádzanie procesnej aktivity protistrany, úspešnej v konaní.

24. Nedostatky odôvodnenia súdneho rozhodnutia musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v článku 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 336/2019). Svojvôľa (arbitrárnosť) sa v zásade môže prejavovať v dvoch podobách: ako procesná svojvôľa, teda hrubé alebo opakované porušenie zásadných ustanovení právnych predpisov, upravujúcich postup orgánu verejnej moci, alebo ako hmotnoprávna (meritórna) svojvôľa, teda extrémny nesúlads medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). O arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide aj vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), čo nebol daný prípad.

25. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán, vrátane ich dôvodov a námietok. Preto skutočnosť, že žalovaný sa s názormi súdov oboch inštancií nestotožňuje, sama o sebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti súdneho rozhodnutia.

26. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci dovolateľ cez vadu zmätočnosti namietal aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (pasívnu vecnú legitimáciu v spore a nedobromyseľnosť obohateného zamestnanca), čo je vylúčené. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f) CSP (R 24/2017, 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018, 9Cdo/58/2022).

27. V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. marca 2019 sp.zn. I ÚS 61/2019 aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje Civilný sporový poriadok, je opodstatnený názor, podľa ktorého nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010). Skutočnosť, že dovolateľ mal v posudzovanej veci odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

28. Dovolacia argumentácia dovolateľa spočívala tiež v polemike so závermi súdov nižších inštancií. Dovolací súd pripomína, že nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

29. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP

nezistil, preto je dovolanie žalovaného procesne neprípustné, čo je dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

30. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Podľa zásady úspechu strany v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) má žalobkyňa voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

31. Vzhľadom na rozhodnutie o dovolaní žalovaného, neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o návrhu žalovaného o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 CSP.

32. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.